

ההתפתחות האקדמית של המכללה, שלבים עיקריים

עטרה שרמן

שלבים בהתפתחות המכללה

1944	ייסוד המכללה
1944	המחזור החד-שנתי הראשון נפתח בתל-אביב
1952	בית-המדרש פותח מסלול דו-שנתי
1957	נפתח מכון וינגייט, מכון לאומי לחינוך גופני ולספורט
1959	בית-המדרש עובר למכון וינגייט
1969	בית-המדרש פותח מסלול תלת-שנתי
1970	אוניברסיטת תל-אביב מכירה בלימודים בבית-המדרש כחוג אחד ללימודי התואר הראשון
1976	אוניברסיטת חיפה מכירה בלימודים בבית-המדרש כחוג אחד ללימודי התואר הראשון
1981	בית-המדרש נקרא מעתה "המכללה לחינוך גופני ע"ש זינגר" במכון וינגייט
1983	ממשלת ישראל מעניקה למכללה היתר לפתוח מוסד להשכלה גבוהה ולקיימו
1984	ממשלת ישראל מעניקה למכללה הכרה כמוסד להשכלה גבוהה
1985	הבוגרים הראשונים של המסלול לתואר B.Ed. מקבלים את התואר מידי שר החינוך והתרבות
1993	המועצה להשכלה גבוהה מאשרת את בקשת המכללה לפתוח תכנית ללימוד מוסמך (M.A.) בחינוך גופני, בשיתוף עם אוניברסיטת חיפה
1993	המחזור הראשון ללימודי M.A. יוצא לדרך

ביסודה של כל תכנית לימודים קימת עולה בסיסטית והיא: מהו חלק התכנית המיועד למקצוע ההוראה (בחנין גופני ומקצועות המצטרפים), ואיזה חלק מיועד להכשרה חינוכית-פדגוגית כוללת.

פרופסור **לוקאס**, מנהל בית-הספר לבריאות בארצות הברית, הצריח, לפי בקשת שר החינוך, ארצות הברית, את תכנית ההכשרה להוראת החנין הגופני בבית-המדרש בווינגייט, והוא כותב (ארכיון וינגייט, תיק 3/117, 1963).

"הכשרת מורים מקצועיים בחינוך הגופני,

המדרשה למורי החינוך הגופני במכון וינגייט - תכנית הלימודים

א. צדדים חיוביים

1. ניתוח תכנית הלימודים מגלה ריכוז רב במקצועות המעשיים של תכנית הלימודים בבית-הספר. קרוב ל-50% מהזמן במשך השנתיים מוקדש לחלק זה. כתוצאה מכך, אפשר להניח שהבוגרים יהיו בעלי מקצוע בהוראת פעילויות אלו.

2. קיימת הדגשה רבה על אימונים בהוראה. שטח זה הוא הגורם החשוב ביותר להכשרת המורה.

ב. חולשות

1. חולשה רצינית היא חוסר מקצועות של השכלה כללית בתכנית הלימודים. לפי שעה, בוגר המדרשה במכון וינגייט הוא טכנאי בעל הכשרה מצומצמת, המתעניין בעקר במיומנויות ושיטות הוראה. חסר לו הרוחב והעושר של שיעורים ברמה אוניברסיטאית כגון: פילוסופיה, היסטוריה, ספרות, פסיכולוגיה ומדעי החברה, סוציולוגיה, כלכלה, ביולוגיה, כימיה, מתמטיקה, שפות זרות, אנטרופולוגיה וכו'. לעולם לא יוערכו מורים לחינוך גופני כשווים מבחינה פרופסיונלית ליתר המורים, כל עוד הכשרתם היא טכנית בלבד.

✓

ראשונים בקורסים העיוניים שאינם מתחום מדעי החיים, כמו: פסיכולוגיה, דידיקטיקה, שיטות מחקר וגיאוגרפיה. מסגרת הלימודים דמתה לבית-ספר תיכון ולא למוסד אקדמי, והדגש היה על רכישת מקצועות הספורט והוראה בדרך השוליתיות.

המעבר למכון וינגייט בשנת 1959 איפשר לבית-המדרש להתרחב ולבנות מתקנים בסיסיים, חדרי לימוד ומאוחר יותר גם מעבדות.

בשנת 1969 נפתחה השנה השלישית בבית-המדרש, וסטודנטים שבחרו בכך המשיכו ללמוד לקראת התואר "מורה מוסמך בכיר". היו שהעדיפו עדיין לימודים של שנתיים בלבד לקראת "מורה מוסמך",

המדרשה לחינוך גופני נוסדה בשנת 1944 במחנה יונה, שהיה מתקן של הצבא האנגלי. משך הלימודים היה שנה אחת בלבד. התלמידים למדו במתקנים שונים שהיו מפוזרים ברחבי תל-אביב.

בשנת 1953 הצטרפה המדרשה לחינוך גופני לשאר הסמינרים להכשרת מורים והרחיבה את משך הלימודים לשנתיים. התוספת של שנת לימודים במדרשה איפשרה לבוגריה לקבל את התואר מורה מוסמך.

תלמידי המחזור השביעי, שהחלו לימודיהם בספטמבר 1952 במחנה יונה בתל-אביב, המשיכו לשנת הלימודים השנייה והיו המחזור הראשון שסיים משך לימודים של שנתיים.

בראייה לאחור, בית-המדרש בימים ההם חיפש את דרכו המקצועית ועשה צעדים

ולאחר כמה שנים חזרו להשלים לימודי

עשר שנים לאחר ההיתר לפתוח מוסד להשכלה גבוהה הגישה המכללה למועצה להשכלה גבוהה תכנית ללימודים לתואר שני, בשיתוף עם בית-הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה. בישיבה מיום 12.1.1993 רשמה לפניה המועצה להשכלה גבוהה את הפעלתה של תכנית לימודי תואר מוסמך בחינוך גופני של אוניברסיטת חיפה, בהשתתפות המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן. אכן, בתאריך 8.2.1993 הודיע מנכ"ל המכללה ג'ואהל על האכזריות, כראש' צליפה שנהר, רקסאר אונברסיטת חיפה וד"ר דוד

אוניברסיטת תל-אביב או אוניברסיטת חיפה לתואר B.A., או ללמוד ארבע שנים במכללה ולקבל את התואר "בוגר בהוראה". יש לציין, שבוגרי המכללה בעלי התואר B.Ed. יכלו מעתה להמשיך ללימודי תואר שני בכמה חוגים בשתי האוניברסיטאות בחיפה ובתל-אביב. דוגמה לכך היא הפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל-אביב, שפתחה את שעריה לבוגרי המכללה, בעלי תואר "בוגר בהוראה", ללימודי מוסמך למדעים בחוג לפיסיולוגיה לשנת הלימודים תשמ"ג.

בישיבת הממשלה אישר שר החינוך והתרבות דאז, מר זבולון המר, כי המועצה להשכלה גבוהה החליטה להמליץ בפני הממשלה על מתן ההיתר, לאור רמת הלימודים הגבוהה במוסד, ובמסגרת המדיניות לשיפור רמת הכשרת המורים בישראל. עם סיום שנת הלימודים תשמ"ג (1983) העניק שר החינוך והתרבות מר יצחק נבון בפעם הראשונה את התואר בוגר בהוראה לבוגרים. עתה היתה לסטודנטים במכללה האפשרות לבחור בין שילוב לימודים עם

חוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח 1958

תעודת היתר

לפתוח מוסד להשכלה גבוהה ולקיימו

לפי סעיף 21 א.א. (א) לחוק המועצה להשכלה גבוהה תשי"ח 1958.

ניתנת סאת המועצה תעודת היתר זו

למכללה לחינוך גופני

ע"ש זינמן

במכון וינגייט

י"ח באייר תשמ"ג

1.5.1983

12/11/83

זבולון המר

שר החינוך והתרבות
יושב ראש המועצה להשכלה גבוהה

תעודת ההיתר

אלדר, אנה האכלה לחינוך גופני ע"ש ז'אן באבן
/ינגייט:

"הינדון: הפעלת תכנית לימודי תואר מוסמך בחינוך גופני של אוניברסיטת חיפה בהשתתפות המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן במכון וינגייט"

הנני להודיעכם, כי בישיבתה מיום 12.1.1993 רשמה לפני המועצה להשכלה גבוהה את הפעלתה של תכנית לימודי תואר מוסמך בחינוך גופני של אוניברסיטת חיפה בהשתתפות המכללה לחינוך גופני ע"ש זינמן במכון וינגייט, על-פי הנוסחה

המשתתפת שגובשה על-ידי שני המוסדות" (נוסח התעודה ב' 1 ו-ב' 2 צורף למכתבו של ד"ר דוד אלדר מיום 31.12.1992) (גנזך המכללה ב-34, כ-5, 2/1993).

הנה כי כן, בשנת הלימודים תשנ"ד נפתח המחזור הראשון ללימודי **מוסמך אוניברסיטה בחינוך גופני**.

בראייה לאחר, המכללה התקדמה בצעדי ענק בעולם האקדמי והמקצועי כאחד. חלק ניכר מהמורים הם בעלי תואר שני ושלישי, לעומת 1970, שבה היה רק קומץ מורים בעלי תואר שני ושלישי.

נשיא מדינת ישראל

חוק המתעצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958

תעודת הכרה

זאת לתעודה כי המכללה לחינוך גופני
על שם זינמן במכון וינגייט
הוכרה כמוסד להשכלה גבוהה

מזן בירושלים היום, ד' באלול ה'תשנ"ד (5 בספטמבר 1984)

חיים הרצוג
נשיא המדינה

לקיום חתימת נשיא המדינה

ז'אן/לימ

זבולון הער
שר החינוך והתרבות

תעודת ההכרה